

Institut für Systemisches Management
und Public Governance

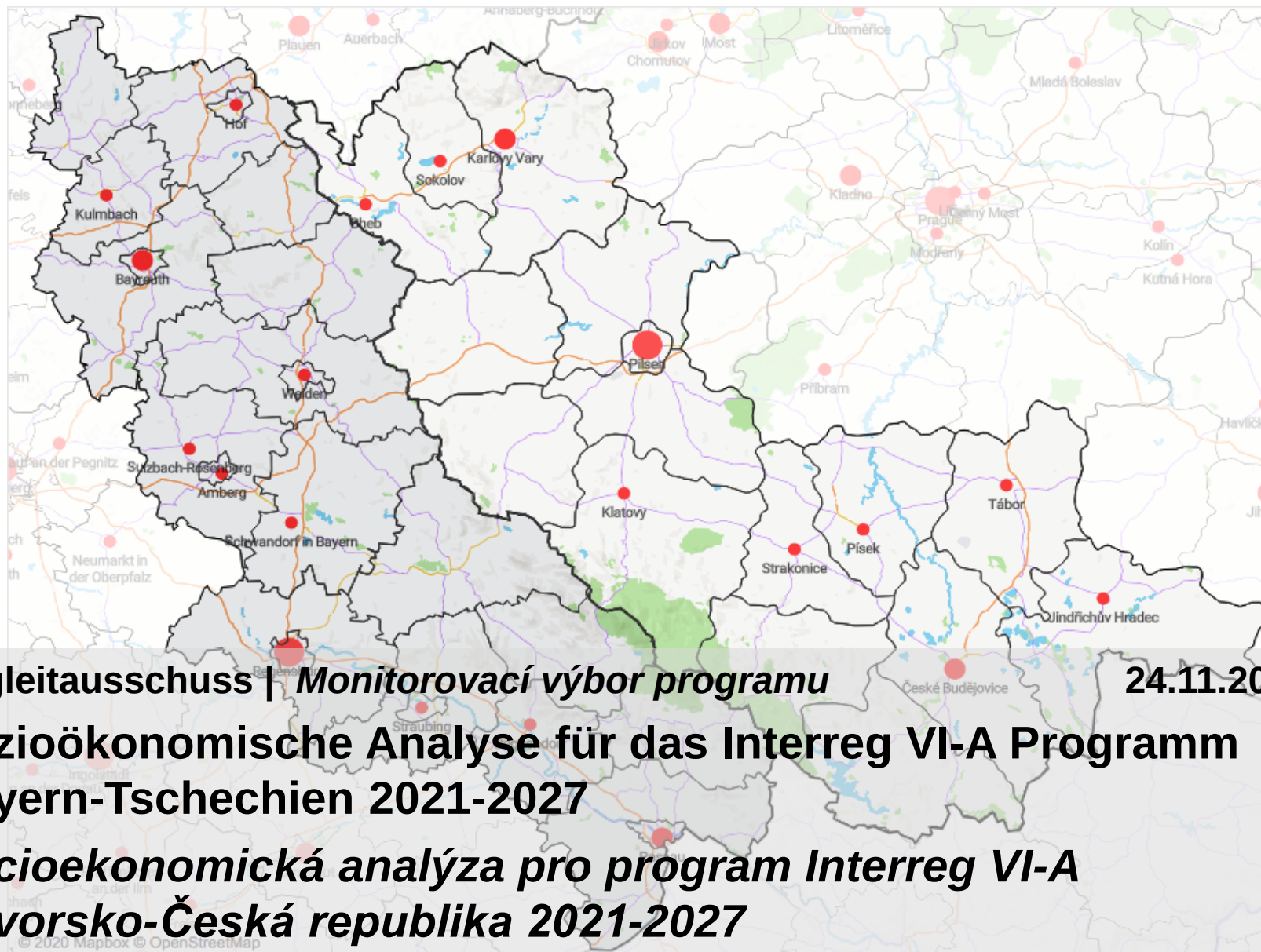
Universität St.Gallen

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

**Europäische Union
Evropská unie**
Evropský fond pro
regionální rozvoj
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Begleitausschuss | *Monitorovací výbor programu*

24.11.2020

**Sozioökonomische Analyse für das Interreg VI-A Programm
Bayern-Tschechien 2021-2027**

***Socioekonomická analýza pro program Interreg VI-A
Bavorsko-Česká republika 2021-2027***

Das Projektteam | Projektový tým

Dr. Kristina ZUMBUSCH

Daniel
ZWICKER-SCHWARM

Ing. Jiří ŠKODA

Mgr. Tereza
TYRYCHTROVÁ

Institut für Systemisches Management und
Public Governance IMP-HSG
Universität St.Gallen (HSG)
Dufourstrasse 40a | CH-9000 St.Gallen

Tel. +41 71 224 2524 | Mobil +41 79 945 22 63
kristina.zumbusch@unisg.ch | www.imp.unisg.ch

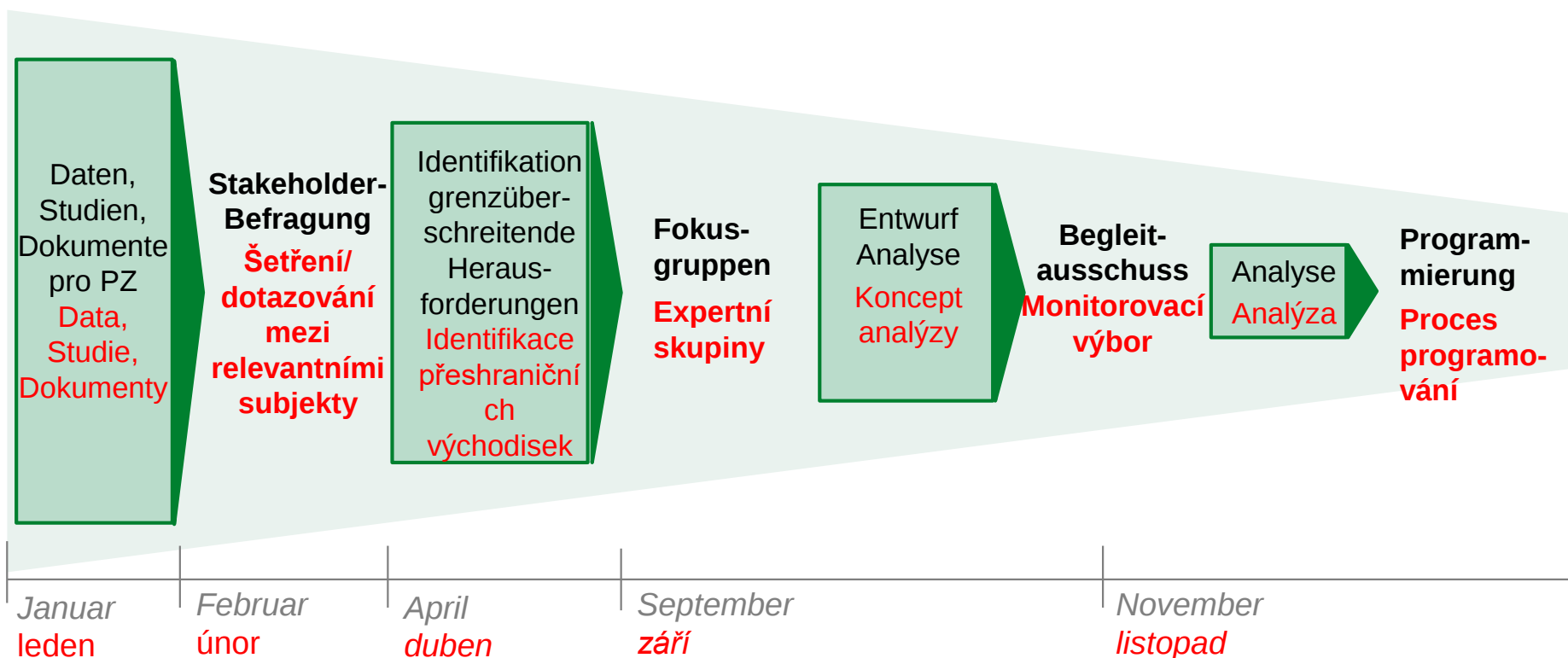
Východočeská rozvojová s.r.o.
Komenského 72,
Nové Město nad Metují, 549 01

Tel. +420 773 585 555
jiri.skoda@vychodoceskarozvojova.cz
<http://www.vychodoceskarozvojova.cz/cs/>

Zielsetzungen | Cíle analýzy

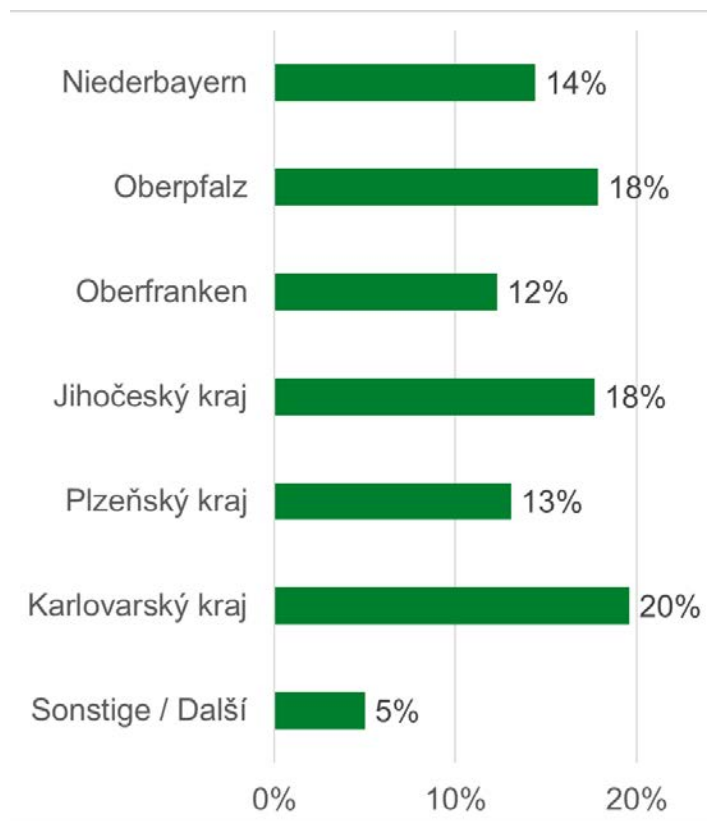
- Aufbereitung vorliegender Dokumente, Strategien, Studien sowie aktueller Daten zum Programmgebiet vor dem Hintergrund der Verordnungsvorschläge;
  - Zusammenfassende Bewertung der aktuellen sozioökonomischen Entwicklungsbedingungen im Programmgebiet;
  - Ableitung der zentralen Herausforderungen und konkreter Ansatzpunkte für die grenzüberschreitende Kooperation;
- Kapitel 1.2 des kommenden Kooperationsprogramms BAY-CZ VI-A.
- *Zpracování (analýza) existujících dokumentů, strategií, studií a aktuálních údajů o programovém území;*
  - *Souhrnné hodnocení současných podmínek sociálně-ekonomického rozvoje v programovém území;*
  - *Odvození hlavních výzev a konkrétních východisek přeshraniční spolupráce;*
- *Kapitola 1.2 nadcházejícího programu spolupráce BAY-CZ VI-A.*

Vorgehen | Metoda

Stakeholder-Befragung: Beteiligung

Průzkum zúčastněných stran: účast

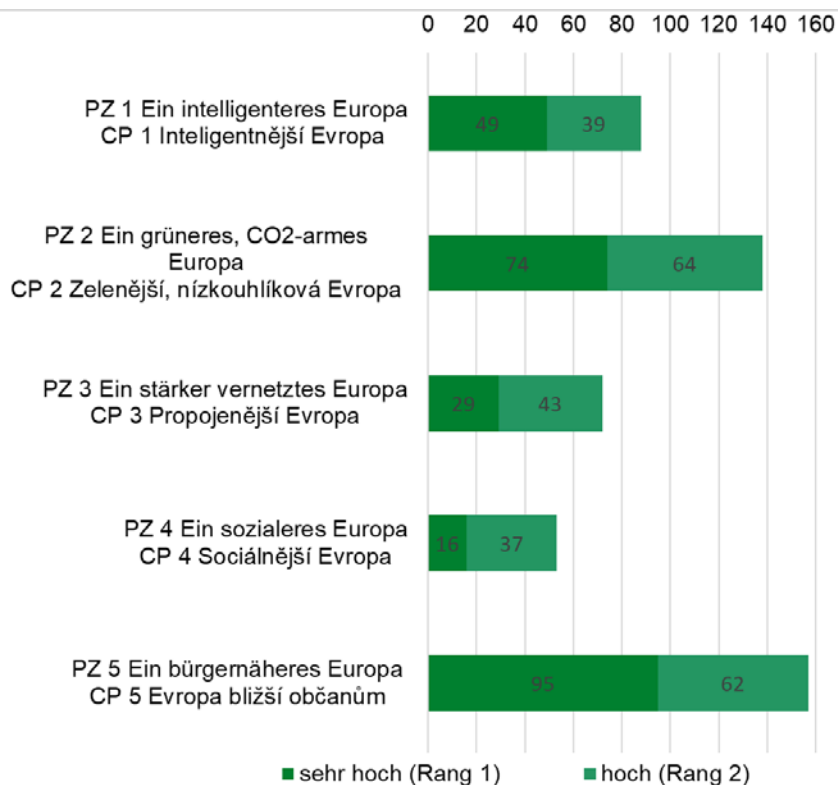
- 292 Antworten von Behörden, Kommunen, Forschungs-/Bildungsinstitutionen, Verbänden/NGOs
- Räumlich ausgewogene Beteiligung
- *292 Odpovědi od úřadů, obcí, výzkumných a vzdělávacích institucí, sdružení / nevládních organizací*
- *Vyvážená účast z obou stran*

Stakeholder-Befragung: Fragestellungen

Průzkum zúčastněných stran: otázky

Relevanz der Politikziele für zukünftiges Interreg-Programm

Relevance Cílů politiky pro budoucí program Interreg

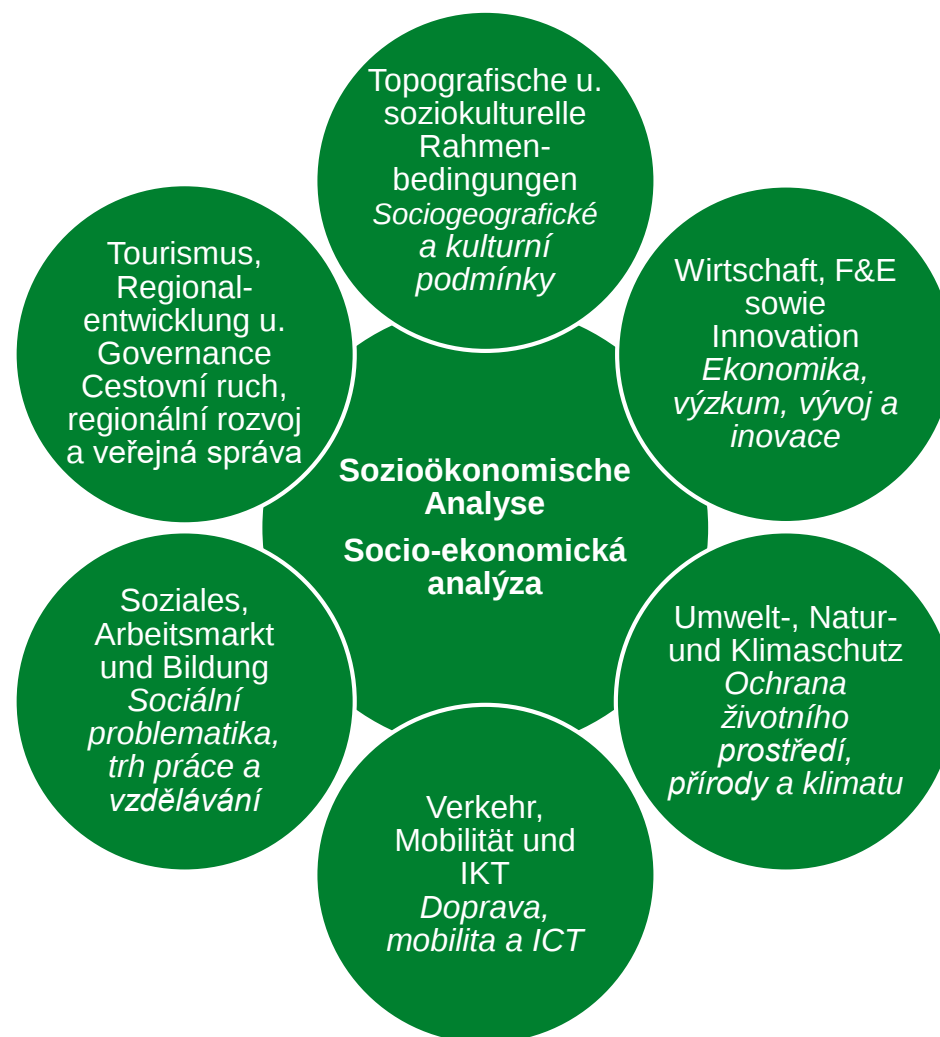

- Gültigkeit des bisherigen Stärken-Schwächen-Profiles?
- Relevanz der von der EU vorgeschlagenen Politikziele?
- Projektinteresse und Projektideen?
- *Platnost (relevance) předchozího profilu silných a slabých stránek?*
- *Relevance Cílů politiky navržených EU?*
- *Identifikace zájmu, projektové náměty?*

Fokusgruppen | *Expertní skupiny*

- Diskussion der Analyseergebnisse und grenzüberschreitende Ansatzpunkte mit rund 60 FachexpertInnen in vier Fokusgruppen:
  - Klimaschutz, Klimawandel, Umwelt- und Naturschutz (15.9.2020)
  - Integrierte Regionalentwicklung, Tourismus, Mobilität u. Governance (16.9.2020)
  - Wirtschaft, F&E sowie Innovation (22.9.2020)
  - Soziales, Arbeitsmarkt und Bildung (23.9.2020)
- Diskuse o výsledcích analýzy a přeshraničních východiscích a výzvách s přibližně 60 odborníky ve čtyřech fokusních skupinách
  - Změna a ochrana klimatu, ochrana životního prostředí a přírody (15.9.2020)
  - Integrovaný regionální rozvoj, cestovní ruch, mobilita a veřejná správa (16.9.2020)
  - Ekonomika, výzkum, vývoj a inovace (22.9.2020)
  - Sociální problematika, trh práce a vzdělávání (23.9.2020)

Überblick Themenbereiche | Přehled tematických oblastí

**Analyseergebnisse und grenzübergreifende
Ansatzpunkte**

Výsledky analýzy a přeshraniční východiska

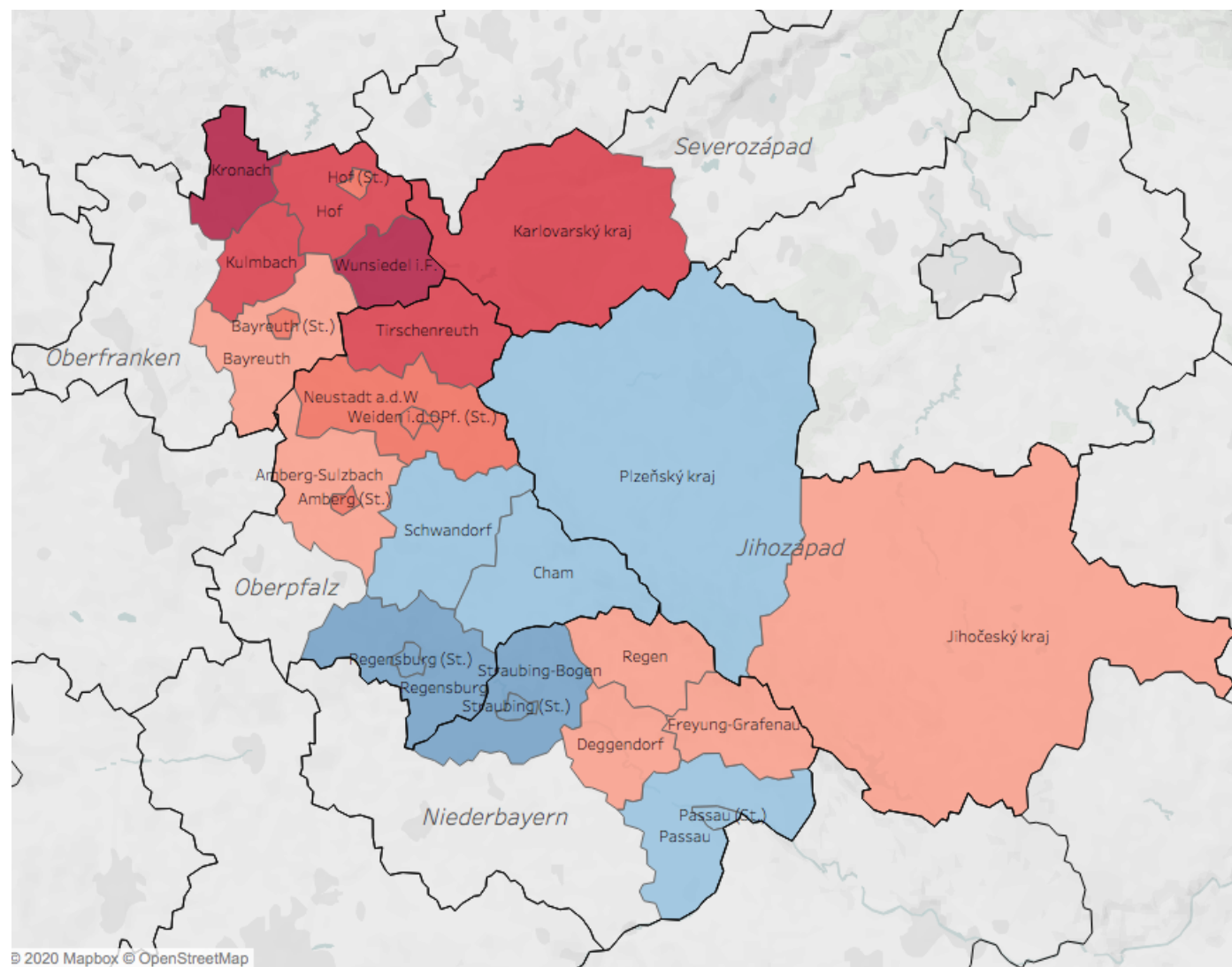
Topografische und soziokulturelle Rahmenbedingungen *Sociogeografické a kulturní podmínky*

Analyseergebnisse | Analýza

- Der Programmraum ist groß und heterogen, gleichzeitig bildet er eine Art Zwischenraum zwischen den großen nationalen Metropolen (München/Nürnberg, Prag). Der direkte Grenzraum ist von wertvollen, gemeinsamen Naturräumen geprägt. Dadurch finden sich wenige Achsen, an denen sich funktionale Verflechtungen im Hinblick auf Siedlung, Wirtschaft und Verkehr entwickeln können.
- *Programové území je velké a heterogenní, zároveň představuje jakýsi prostor mezi hlavními národními metropolemi (Mnichov / Norimberk, Praha). Bezprostředně příhraniční oblasti se vyznačují cennými společnými přírodními oblastmi. Výsledkem je, že existuje několik os, podél nichž se mohou rozvíjet funkční vzájemné vztahy, pokud jde o osídlení, ekonomiku a dopravu.*

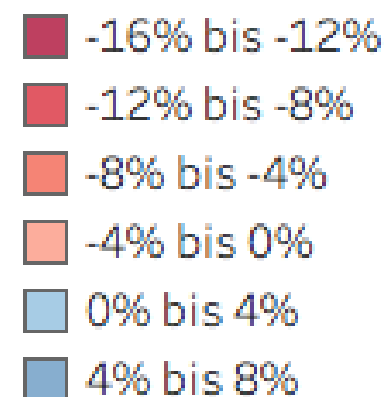
Analyseergebnisse | Analýza

- Stark unterschiedliche Bevölkerungsentwicklung: während städtische Gebiete gewinnen, sind die ländlichen Regionen mit einem anhaltenden Bevölkerungsrückgang oder zumindest Stagnation konfrontiert. Hier wird die Bevölkerung zudem älter und konzentriert sich räumlich auf die Klein- und Mittelstädte und deren direktes Umfeld. Für viele Regionen gewinnt in Folge der Erhalt der Lebens- und Standortqualität, die Sicherung der Daseinsvorsorge sowie die Bindung der (jüngeren) Bevölkerung an die Region an Aufmerksamkeit.
- *Velmi odlišné populační trendy: zatímco městské oblasti populačně rostou, venkovské oblasti čelí přetrvávajícímu poklesu populace nebo alespoň její stagnaci. Obyvatelstvo také stárne a prostorově se koncentruje do malých a středních měst a jejich bezprostředního okolí. Důsledkem je, že udržení kvality života, vč. lokalizace a zajištění veřejných služeb, stejně jako udržení (zejména mladší) populace v regionu, je třeba věnovat pozornost v mnoha regionech.*

Prognose Bevölkerungs- entwicklung 2018 bis 2038

**Prognóza
vývoje
populace 2018
až 2038**

Quelle: Eigene Berechnungen nach Bayerisches Landesamt für Statistik und Datenverarbeitung (2019), Tschechisches Statistikamt (ČSÚ) (www.czso.cz)

Analyseergebnisse | Analýza

- Die unterschiedlichen Sprachen mit geringen Anteilen an Kenntnissen der jeweils anderen Sprache bilden ein zentrales Hindernis für einen aktiven Austausch und ein gelebtes Miteinander. Aber auch weitere soziokulturelle Unterschiede begrenzen funktionale und persönliche Verflechtungen mit den Nachbarregionen im Alltag der Einwohner.
- *Různé jazyky, s nedostatečným rozšířením znalosti druhého jazyka, představuje hlavní překážku aktivní spolupráce a vzájemného soužití. Sociokulturní rozdíly také omezují funkční a osobní vazby se sousedními regiony v každodenním životě jejich obyvatel.*

Wirtschaft, F&E sowie Innovation

Ekonomika, výzkum, vývoj a inovace

Analyseergebnisse | Analýza

- Die Wirtschaftsentwicklung im Programmraum ist weiterhin von starken Asymmetrien geprägt, gleichzeitig weisen die Strukturdaten viele Ähnlichkeiten auf (starke KMU-Orientierung, kompatible Branchenausrichtung, geringe Innovationsaffinität, Strukturwandel etc.).
- *Ekonomický rozvoj v programovém území je nadále charakterizován silnými asymetriemi. Strukturální data však zároveň vykazují mnoho podobností (orientace na malé a střední podniky, orientace na průmysl, nedostatečný vztah k inovacím, strukturální změny atd.).*

European Regional Innovation Scoreboard

Region	Regional Innovation Index	Rang	Gruppe	Veränderung 2011-2019
Niederbayern	87,4	116	Moderate	-9,7
Oberpfalz	105,3	73	Strong	-18,2
Oberfranken	107,0	68	Strong	-16,5
<i>Oberbayern</i>	<i>140,4</i>	<i>11</i>	<i>Leader+</i>	<i>-6,5</i>
Jihozápad	78,7	137	Moderate +	2,5
Severozápad	57,4	182	Moderate -	-1,0
<i>Praha</i>	<i>98,9</i>	<i>87</i>	<i>Strong-</i>	<i>1,0</i>

- Im FuE- sowie im Innovationsbereich zeigen sich starke innerregionale Disparitäten. Während einige Einrichtungen gut positioniert und auch grenzüberschreitend aktiv sind, fehlt die Innovationsdynamik in der Fläche und in der Breite der regionalen Unternehmenslandschaft.
- *V oblasti výzkumu, vývoje a inovací existují značné rozdíly mezi regiony. Zatímco některé instituce mají dobrou pozici a jsou aktivní i za hranicemi, v řešené oblasti celkově a v regionálním podnikovém prostředí chybí dynamika inovací.*

Analyseergebnisse | Analýza

- Unterstützungsstrukturen, Transferangebote, Gründerzentren, Technologie- und Wissenschaftsparks stehen dezentral zur Verfügung, sind jedoch vorwiegend national orientiert.
- In Folge von Corona gewinnen viele Herausforderungen für die regionale Wirtschaft weiter an Brisanz: dazu gehören eine sich abschwächende Konjunktur, Strukturwandel, Energiewende und digitale Transformation bei gleichzeitig insgesamt schwieriger werdenden wirtschaftlichen Rahmenbedingungen.
- *Podpůrné struktury, možnosti transferů, inkubátory, technologické a vědecké parky sice existují v území, ale jsou orientovány hlavně na národní úroveň (nikoli přeshraničně).*
- *V důsledku situace kolem koronaviru se mnoho výzev pro regionální hospodářství stává aktuálnějšími: patří mezi ně oslabující ekonomika, strukturální změny, energetická transformace a digitální transformace, zatímco všeobecné ekonomické podmínky jsou zároveň stále složitější.*

Grenzübergreifende Ansatzpunkte | Přeshraniční východiska

1. Gemeinsame Gestaltung des Strukturwandels durch eine resiliente Weiterentwicklung der traditionellen Branchenkonzentrationen in regionale Stärkefelder und in Richtung intelligente Spezialisierung.
Společné formování strukturálních změn prostřednictvím rozvoje tradiční koncentrace průmyslu do oblastí, které jsou regionálně silné, a směrem k inteligentní specializaci.
2. Gemeinsame Stärkung der Innovationskraft in der Breite der regionalen KMU-Landschaft
Společné posílení inovačního potenciálu napříč regionálními MSP
3. Zusammenwirken der FuEul-Strukturen zu einem grenzübergreifenden Wissensraum
Propojování a spolupráce institucí VaVal za účelem vytvoření přeshraničního znalostního regionu

Umwelt-, Natur- und Klimaschutz

Ochrana životního prostředí, přírody a klimatu

Grenzübergreifende Biotopverbundachsen entlang des Grünen Bandes

Přeshraniční osy biotopů podél Zeleného pásu

Quelle: BUND Projektbüro Grünes Band

Analyseergebnisse | Analýza

- Der Programmraum ist auch geprägt von einer großen Zahl an Naturschutzgebieten, eine große Fläche ist unter Schutz gestellt. Der Schutz der Biodiversität und der Ökodienstleistungssysteme spielt hier eine wichtige Rolle.
- *Programové území je charakterizováno vysokým počtem chráněných území. Ochrana biodiversity a ekosystémových služeb (přínosy, které ekosystémy poskytují lidem) zde hrají významnou roli.*

Analyseergebnisse | Analýza

- Spürbare Folgen des Klimawandels erhöhen den Handlungsdruck in den Bereich Wassermanagement, Forstwirtschaft (Waldumbau) und Tourismus (Wintersport).
- Bei den erneuerbaren Energien sind die Unterschiede im Programmraum recht groß: Während im bayerischen Programmraum die regenerativen Energien bei bereits recht hohem Niveau weiter ausgebaut werden, ist der Anteil erneuerbarer Energien im tschechischen Teil vergleichsweise gering (Atomkraft, Braunkohleverstromung).
- *Zjevné důsledky změny klimatu zvyšují tlak na aktivitu v oblastech hospodaření s vodou, lesnictví (přeměna lesa) a cestovního ruchu (např. dopad na zimní turistiku – zimní sporty).*
- *Pokud jde o obnovitelné energie, rozdíly v programové oblasti jsou poměrně velké: zatímco v bavorské programové oblasti je výroba z obnovitelných zdrojů energie na velmi vysoké úrovni, podíl obnovitelných energií v české části je poměrně nízký (je zde přítomna jaderná energie, výroba energie z hnědého uhlí).*

Analyseergebnisse | Analýza

- Die Kreislaufwirtschaft, insbesondere im umfassenderen Sinne der Circular Economy, ist im Programmraum noch wenig präsent. Allerdings bestehen gute Potenziale und erste Pilotprojekte in den Teilregionen und der diesbezügliche Handlungsdruck steigt.
- *Cirkulární ekonomika (oběhové hospodářství) stále není dostatečně rozšířena. V regionech však existuje značný potenciál, byly realizovány i první pilotní projekty a tlak na aktivitu a řešení situace v tomto ohledu nadále roste.*

Grenzübergreifende Ansatzpunkte | Přeshraniční východiska

1. Klimaschutz durch gemeinsame Aktivitäten zur Förderung von Energiewende und Kreislaufwirtschaft
Ochrana klimatu prostřednictvím realizace společných aktivit na podporu energetické transformace a v oblasti cirkulární ekonomiky (recyklace odpadů)
2. Anpassung an den Klimawandel einschließlich nachhaltiges Wassermanagement
Přizpůsobení se změně klimatu, včetně udržitelného hospodaření s vodou
3. Ausbau grenzübergreifender Artenschutz, Vernetzung von Schutzgebieten und Schutzgebietsmanagements
Rozšíření přeshraniční ochrany druhů, vytváření sítí chráněných území a správa chráněných území

Verkehr, Mobilität und IKT

Doprava, mobilita a IKT

	Amberg	Bayreuth	České Budějovice	Hof	Karlovy Vary	München	Nürnberg	Passau	Plzeň	Praha	Regensburg
Amberg	0										
Bayreuth	40	0									
České Budějovice	37	48	0								
Hof	51	56	36	0							
Karlovy Vary	36	40	40	30	0						
München	71	100	36	83	61	0					
Nürnberg	70	76	41	70	55	146	0				
Passau	63	70	16	60	39	71	107	0			
Plzeň	50	45	62	48	27	54	55	34	0		
Praha	53	48	53	46	34	60	70	34	65	0	
Regensburg	66	58	37	101	47	73	90	117	34	36	0

Durchschnittliche Reisegeschwindigkeit (Schiene/Fernbus) in km/h

Průměrná cestovní rychlost (železnice / dálkový autobus) v km/h

Analyseergebnisse | Analýza

- Die überregionale Erreichbarkeit im Straßenverkehr ist für den Programmraum überwiegend als gut einzustufen. Der grenzübergreifende Verkehr auf der Straße hat über die vergangenen Jahre kontinuierlich zugenommen.
- Bei der Schieneninfrastruktur zeigen sich zum Teil noch deutliche Lücken in der überregionalen Anbindung (München/ Nürnberg-Praha), sowie in der innerregionalen Erschließung. Wenngleich mehrere Projekte in Planung bzw. Umsetzung sind, werden noch einige Jahre vergehen, bis hier klare Verbesserungen erkennbar sind.
- *Nadregionální dostupnost programového území po silnici je relativně dobrá. Přeshraniční silniční doprava se v posledních letech neustále zvyšuje.*
- *Co se týče železniční infrastruktury, zde stále přetrvávají nedostatky jak v nadregionálním spojení (Mnichov / Norimberk – Praha), tak v regionálním propojení. I přesto, že je několik významných dopravních projektů plánováno nebo již i realizováno, bude trvat ještě několik let, než budou patrná zlepšení v této oblasti.*

Analyseergebnisse | Analýza

- Der Programmraum weist eine hohe PKW-Affinität und -Abhängigkeit auf. Der Motorisierungsgrad liegt über dem nationalen Durchschnitt, auch bei den Nutzungen dominiert monomodal der eigene PKW. Dies ist einerseits auf Schwächen im ÖV-Angebot, überregional sowie im Nahverkehr, zurückzuführen. Gleichzeitig bewirken auch strukturelle Bedingungen (Pendelbeziehungen, ländliche Siedlungsstrukturen, ältere Bevölkerung etc.) eine starke PKW-Nutzung.
- *Programové území jak na bavorské, tak i na české straně, vykazuje vysokou závislost na individuální automobilové dopravě. Stupeň motorizace je nad celostátním průměrem a dominuje využívání vlastního automobilu pro individuální dopravu. Důvodem jsou jednak nedostatky v oblasti veřejné dopravy (a to jak celostátní, tak regionálně a místně organizované), a dále existence podmínek, které vedou k nezbytnosti použít pro dopravu vlastní automobily, jakými jsou např. vysoká míra dojíždění, převládající území venkovského charakteru (horší dostupnost), starší populace atd.*

Analyseergebnisse | Analýza

- Im ÖV wurden in den vergangenen Jahren Angebotsverbesserungen vorgenommen. Im tschechischen Programmraum wurden die Beförderungsvolumina deutlich erhöht. Auch bei den Verkehrsverbünden gab es Verbesserungen und neue Angebote – auch grenzübergreifender Art. Gleichzeitig bleiben deutliche Lücken bei der ÖV-Erschließung und bei intermodalen Angeboten in der Fläche.
- In den vergangenen Jahren konnten die Radverbindungen und Radwege auch grenzübergreifend verbessert werden. Allerdings zeigt sich die Angebotsqualität, gerade auch für die tagtägliche Nutzung des Rades als Verkehrsmittel oder im intermodalen Verbund, im Programmraum weiter ausbaufähig.
- *Služby související s veřejnou dopravou se v posledních letech zlepšily. Na české straně došlo k signifikantnímu zvýšení objemu veřejné dopravy. Zároveň také došlo ke zlepšení a ke vzniku nových služeb ze strany dopravců, včetně přeshraničních služeb. Avšak i přes výrazné zlepšení existují stále v poskytování služeb veřejné dopravy nedostatky.*
- *V posledních letech došlo také ke zlepšení v oblasti cyklodopravy (vznik přeshraničních cyklotras a cyklostezek). Kvalita nabízených služeb v programovém území by však měla být i nadále zlepšována, a to také pro každodenní využívání kola jako dopravního prostředku, stejně jako v rámci intermodální dopravy.*

Grenzübergreifende Ansatzpunkte | Přeshraniční východiska

1. Attraktivitätssteigerung im ÖPNV
Zvýšení atraktivity veřejné dopravy
2. Stärkung intermodaler und zielgruppenspezifischer Mobilitätslösungen im Umweltverbund
Podpora multimodálních řešení a řešení mobility specifických cílových skupin
3. Förderung des Radverkehrs
Podpora cyklodopravy

Software statt Hardware!

Software namísto hardwaru!

Soziales, Arbeitsmarkt und Bildung

Sociální problematika, trh práce a vzdělávání

Analyseergebnisse | Analýza

- Das Bildungsniveau im Programmraum ist geprägt durch einen überdurchschnittlichen Anteil sekundärer Abschlüsse (z.B. nicht-akademische Berufsabschlüsse), während die Bevölkerungsanteile mit tertiärem Bildungsabschluss im gesamten Programmraum, trotz Zunahme auf tschechischer Seite, deutlich unter dem jeweiligen Landesschnitt liegen.
- Im Gesamttraum war in den vergangenen Jahren ein sehr dynamisches Beschäftigtenwachstum und eine geringe Arbeitslosigkeit zu beobachten. In Folge zeichnete sich – vor der Corona-Pandemie - auf beiden Seiten der Grenze ein dramatischer Fachkräftemangel in verschiedenen Berufsfeldern ab.
- *Úroveň vzdělání v programovém území je charakterizována nadprůměrným podílem středoškolského stupně jako nejvyššího dosaženého stupně vzdělání obyvatel, zatímco podíl populace s vysokoškolským vzděláním je v celém programovém území zřetelně pod národním průměrem, a to i přes výrazný nárůst na české straně.*
- *Území jako celek v posledních letech vykazuje velmi dynamický růst zaměstnanosti a nízkou nezaměstnanost. Výsledkem byl - před koronovou pandemií - dramatický nedostatek kvalifikovaných pracovníků v různých profesních oborech na obou stranách hranice.*

Analyseergebnisse | Analýza

- Die Arbeitsmarktverflechtungen sind weiterhin weitgehend eindimensional von Tschechien nach Bayern. Zuletzt zeigten die Zahlen der Grenzgänger starke Zuwächse (Beschäftigtenanteile von 5 % und mehr in vielen Grenzkreisen).
- Für die Zusammenarbeit bei der Ausbildung und im Arbeitsmarkt stellt die unterschiedliche Sprache eine große Hürde da und wird auch zunehmend als Barriere wahrgenommen. Die Deutschkenntnisse der Tschechen gehen kontinuierlich zurück, auf deutscher Seite sind weiterhin fast keine Tschechischkenntnisse vorhanden.
- *Vzájemné provázanosti trhu práce zůstávají převážně jednostranné – směrem z České republiky do Bavorska. Počet osob přeshraničně dojíždějících do zaměstnání (pendlerů) vykázal výrazný nárůst (i více než 5% podíl na zaměstnanosti v mnoha příhraničních oblastech).*
- *Rozdílný jazyk je hlavní překážkou spolupráce v oblasti vzdělávání a trhu práce a je stále více vnímán jako bariéra. Znalost němčiny u Čechů neustále klesá a na německé straně není téměř žádná znalost češtiny.*

Analyseergebnisse | Analýza

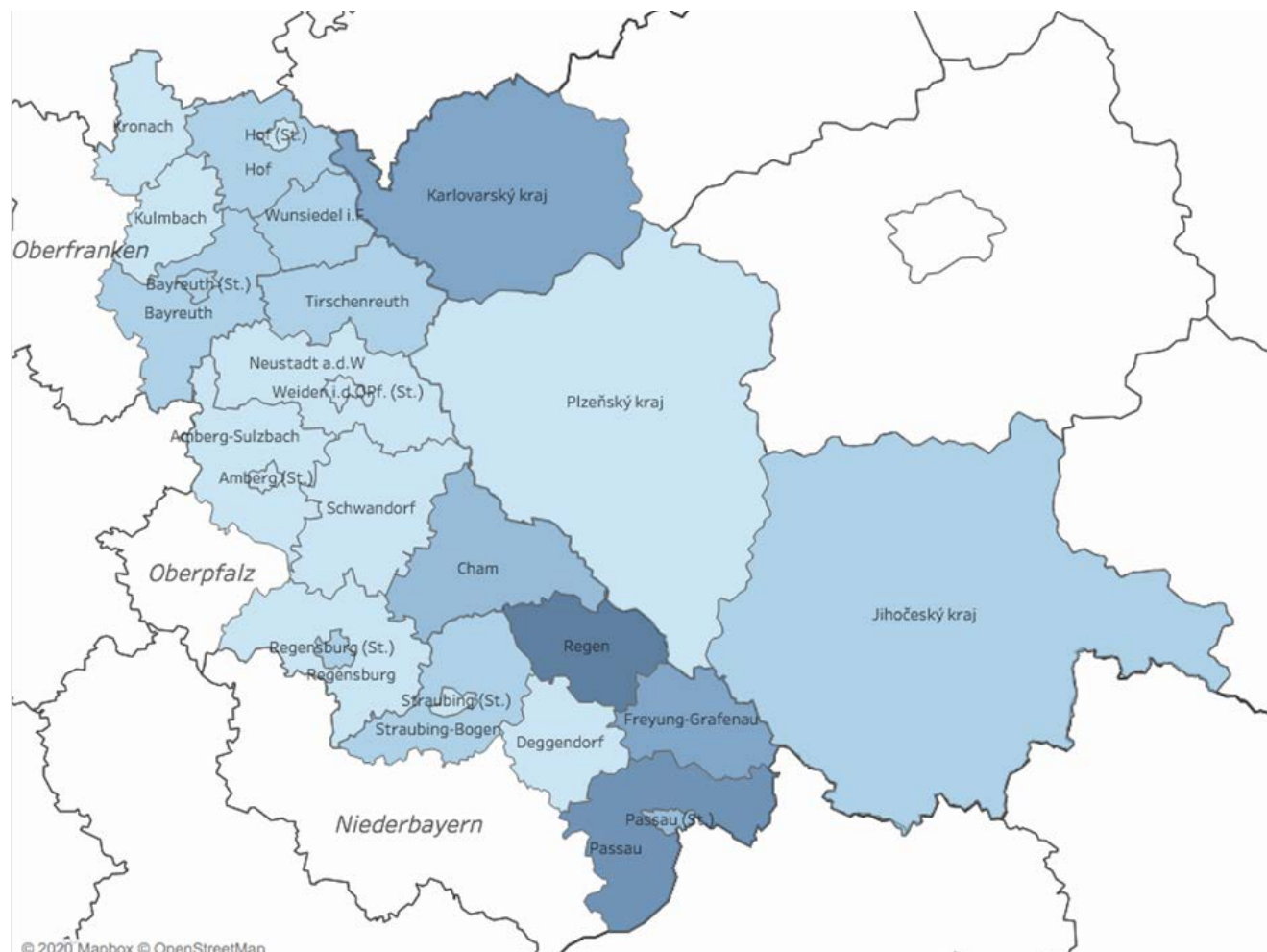
- Die Gesundheitsversorgung kann grundsätzlich als gut bezeichnet werden: in der stationären Versorgung ist die Situation weitgehend stabil, im ambulanten Bereich zeigt sich – insbesondere in den ländlichen Gebieten – allerdings eine abnehmende Versorgungsdichte. Im Rettungsdienst wurde die grenzübergreifende Zusammenarbeit über die letzten Jahre weiter intensiviert.
- *V sektoru zdravotnictví lze situaci charakterizovat jako dobrou: v ústavní péči je situace do značné míry stabilní, zatímco v ambulantním sektoru – zejména ve venkovských oblastech bavorských regionů – se snižuje koncentrace lékařské péče. V oblasti záchranných služeb se v posledních letech přeshraniční spolupráce dále prohloubila.*

Grenzübergreifende Ansatzpunkte | Přeshraniční východiska

1. Gemeinsame Aktivierung vorliegender Potenziale für den grenzübergreifenden Arbeitsmarkt
Společná aktivace existujícího potenciálu pro přeshraniční trh práce
2. Grenzübergreifende Initiativen für ein verbessertes Matching der Bildungsangebote mit den regional(wirtschaftlichen) Bedarfen
Přeshraniční iniciativy pro sladění vzdělání s regionálními (hospodářskými) potřebami
3. Verbesserung der grenzübergreifenden Zugänglichkeit von Angeboten der Daseinsvorsorge, insbesondere im Gesundheitsbereich
Zlepšení přeshraniční dostupnosti služeb obecného zájmu, zejména v oblasti zdravotnictví

Tourismus, Regionalentwicklung und Governance

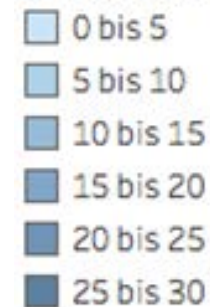
Cestovní ruch, regionální rozvoj a veřejná správa

Tourismus- intensität (2018)

*Intenzita
cestovního
ruchu (2018)*

Übernachtungen/EW

Analyseergebnisse | Analýza

- Der Tourismus hat für viele Teilräume des Programmraums eine hohe wirtschaftliche Bedeutung. Eine besonders hohe Tourismusintensität weisen u.a. die Bereiche Bayerischer Wald/ Šumava sowie das Westböhmische Bäderdreieck auf.
- Wichtige Marktsegmente sind der Naturtourismus/Aktivurlaub (z.B. Wandern/Radfahren), der Gesundheits- und Wellness-tourismus sowie Kultur- und Städtetourismus.
- *Cestovní ruch je důležitým ekonomickým odvětvím v celé řadě regionů programového území. Zejména oblasti Bavorský les / Šumava a Západočeský lázeňský trojúhelník vykazují zvláště vysokou intenzitu cestovního ruchu.*
- *Důležitými segmenty jsou cestovní ruch v přírodě / aktivní dovolená (např. turistika / cyklistika), zdravotní a wellness turistika, jakož i kulturní a městský cestovní ruch.*

Analyseergebnisse | Analýza

- Insgesamt ist für die letzten Jahre im Programmraum ein unterdurchschnittliches Wachstum der Übernachtungszahlen festzustellen. Während die bayerischen Destinationen in erster Linie von deutschen Urlaubern besucht werden, weist insbesondere Karlovarský kraj mit seinen Kurbädern einen hohen Anteil internationaler, gerade auch deutscher Gäste, auf.
- *Celkově však byl růst přenocování v programové oblasti v posledních letech spíše podprůměrný. Zatímco bavorské destinace jsou navštěvovány zejména německými turisty, Karlovarský kraj a zejména západočeské lázně vykazují vysokou návštěvnost zahraničními hosty, převážně německými.*

Analyseergebnisse | Analýza

- Der Programmraum ist geprägt durch eine jahrhundertelange gemeinsame und wechselvolle Kulturgeschichte zwischen Bayern und Böhmen. Hier findet sich ein reichhaltiges Kulturerbe (u.a. UNESCO Welterbestätten) und eine große Vielfalt von Kulturstätten und -institutionen.
- In den letzten Jahren konnten professionelle Strukturen und Förderaktivitäten für die gemeinsame Inwertsetzung des Kulturerbes und kulturelle Begegnungen aufgebaut werden (u.a. CEBB, Kulturstadt Bayern-Böhmen).
- *Programové území je charakterizováno společnou staletou bohatou kulturní historií mezi Bavorskem a Českem. Je místem s bohatým kulturním dědictvím (včetně objektů světového kulturního dědictví UNESCO) a mnoha dalšími kulturními památkami a institucemi.*
- *V posledních letech byla založena celá řada odborných struktur a podpůrných činností / aktivit s cílem společného zhodnocení kulturního dědictví a setkávání (např. CEBB, Kulturstadt Bayern-Böhmen).*

Analyseergebnisse | Analýza

- Im bayerisch-tschechischen Grenzraum bestehen verschiedene, sich teilweise räumlich überlappende grenzübergreifende Kooperationsstrukturen: Regionale Partnerschaften, Euregios und die Europaregion Donau-Moldau sowie eine Vielzahl von Kommunalpartnerschaften und lokalen grenzübergreifenden Aktionsbündnissen.
- Die Euregios sind wichtige Plattformen und Drehscheiben für die grenzübergreifende Zusammenarbeit. Mit ihrer Beratungsarbeit und dem Kleinprojektfonds unterstützen sie eine Vielzahl von People-to-People sowie Begegnungsprojekten.
- *V česko-bavorském příhraničním regionu existuje celá řada struktur přeshraniční spolupráce, z nichž některé se územně překrývají: regionální partnerství, euroregiony a Evropský region Dunaj – Vltava, stejně jako celá řada partnerství měst a obcí a místních přeshraničních iniciativ.*
- *Euroregiony jsou důležitou platformou a centrem přeshraniční spolupráce. Díky jejich poradenské a podpůrné činnosti a Fondu malých projektů podporují celou řadu projektů setkávání (projekty typu „people-to-people“).*

Analyseergebnisse | Analýza

- Ein übergeordnetes strategisches Dach im Sinne einer integrierten räumlichen Strategie ist in den Grenzregionen bisher nicht vorhanden. Hier könnten die Euregios zukünftig eine wichtige Rolle spielen.
- *V příhraničních regionech zatím nevznikla společná zastřešující integrovaná strategie rozvoje území. V tomto ohledu by mohly euroregiony v budoucnu hrát klíčovou roli.*

Grenzübergreifende Ansatzpunkte | Přeshraniční východiska

1. Grenzübergreifende Entwicklung von Tourismusinfrastrukturen und -angebote
Přeshraniční rozvoj infrastruktury cestovního ruchu a nabídek v ČR
2. Integrierte Tourismus- und Regionalentwicklung
Integrovaný cestovní ruch a regionální rozvoj
1. Stärkung einer strategischen bottom-up Komponente im Governance-Setting der Grenzregion
Posílení strategického přístupu „zdola nahoru“ („bottom-up“) při realizaci správy příhraničního regionu

Fazit
Závěr

Analyseergebnisse | Analýza

- Die Analysen zeigen, dass in den vergangenen Jahren im Interreg-Programmraum Bayern-Tschechien zwar keine großen Entwicklungsbrüche zu verzeichnen waren, dass sich aber vieles positiv entwickelt hat.
- Gleichzeitig belegen sie auch, dass einerseits die zentralen Fragen der innerregionalen Asymmetrie bei der Bevölkerungsentwicklung, im Wirtschaftsbereich, im Arbeitsmarkt, bei der Energiewende etc., andererseits auch gemeinsame Herausforderungen aufgrund der Grenzlage und ähnlicher Strukturen weiterhin gültig sind.
- *Analýzy ukazují, že ačkoliv v programovém území Interreg Bavorsko-Česká republika nedošlo v posledních letech k zásadním vývojovým zlomům, mnoho věcí se vyvinulo pozitivně.*
- *Současně také dokládají na straně jedné přetrvávající relevanci klíčových otázek vnitroregionální asymetrie v populačním vývoji, v ekonomické oblasti, na trhu práce, v oblasti energetické transformace atd. Na straně druhé ukazují společné výzvy vyplývající z polohy na hranicích i z podobných struktur. Zde analýzy poukazují na určitá rizika, ale také na příležitosti a potenciály pro rozvoj příhraniční oblasti.*

Analyseergebnisse | Analýza

- Nicht alle der genannten Herausforderungen eignen sich dabei für einen grenzüberschreitenden Ansatz. Wichtig ist abzustecken, ob die Herausforderungen gemeinsame, gleiche oder auch wechselseitige Elemente aufweisen, die eine kooperative Bearbeitung im Programmraum nahelegen und bei denen eine gemeinsame Aktivität einen Mehrwert für die Entwicklung der Grenzregion verspricht. Hier kann das Interreg-Programm ansetzen und additiv zu anderen Programmen für die Entwicklung des Grenzraums Bayern-Tschechien aktiv werden.
- *Ne všechny uvedené výzvy jsou vhodné pro přeshraniční řešení. Je důležité definovat, zda jednotlivé výzvy mají společné, identické nebo vzájemné prvky, které směřují ke společnému řešení a pro něž společné řešení může představovat přidanou hodnotu pro rozvoj příhraničního regionu. Zde může začít program Interreg, který se (vedle dalších programů a iniciativ) může aktivně podílet na rozvoji příhraničního regionu mezi Bavorskem a Českou republikou.*

Institut für Systemisches Management
und Public Governance

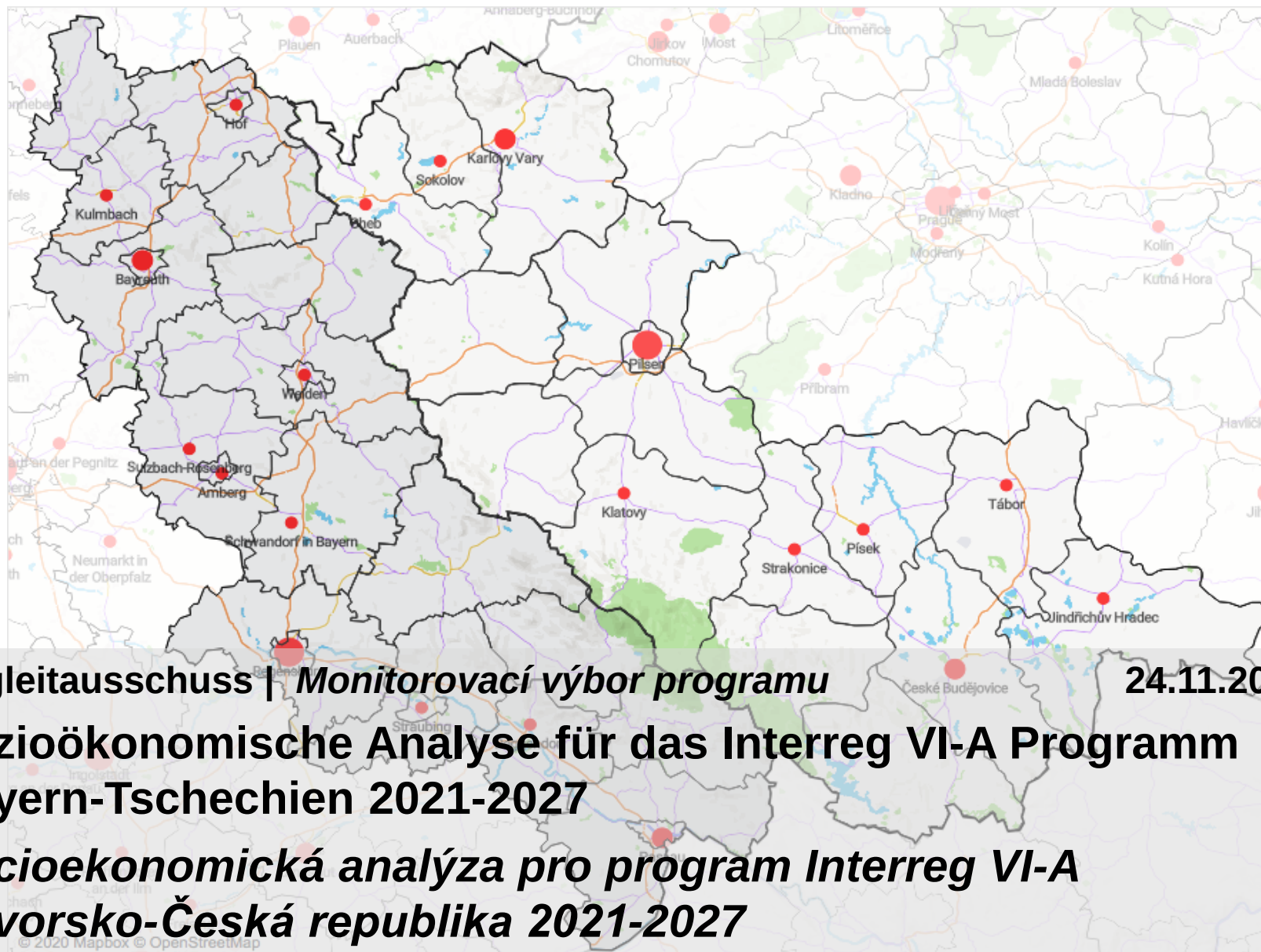
Universität St.Gallen

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschéische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

**Europäische Union
Evropská unie**
Evropský fond pro
regionální rozvoj
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Begleitausschuss | *Monitorovací výbor programu*

24.11.2020

**Sozioökonomische Analyse für das Interreg VI-A Programm
Bayern-Tschechien 2021-2027**

***Socioekonomická analýza pro program Interreg VI-A
Bavorsko-Česká republika 2021-2027***